1 Cilj vježbe

Cilj vježbe je upoznavanje sa naprednijim konceptima tekstualne klasifikacije. Kroz vježbu, studenti se upoznaju sa pojmovima tokenizacije i vektorizacije. U zadacima studenti koriste naučene koncepte kako bi rješavali problem klasifikacije tekstualnih podataka, pri čemu podaci nisu tabelarno struktuirani.

Zadatak 1

U ovom zadatku nastavljamo sa binarnom klasifikacijom, no ovdje ćemo se upoznati sa radom na skupu podataka koji zahtijeva procesiranje prirodnog jezika (eng. Natural Language Processing - NLP). Ovo podrazumijeva korištenje iznad objašnjene tehnike tokenizacije i vektorizacije podataka. Problem nad kojim će se ovo primjenjivati je klasificiranje poruka kao spam ili ham. Spam predstavljaju neželjene poruke koje su u nekim slučajevima i generisane, te se šalju velikom broju korisnika bilo radi reklame, pokušaja prevare, namjernog opterećivanja inboxa korisnika i tako dalje. Sa druge strane, ham poruke su korisne poruke koje korisnik zaista treba i želi da primi. Mail servisi koriste upravo spam klasifikatore kako bi zaštitili svoje korisnike od prevara, virusa ili bilo kakvog neželjenog maila. Skup podataka koji ćemo koristiti se sastoji od 2100 poruka koje imaju pridruženu labelu Spam ili Ham.

a) Učitati skup podataka iz priloga vježbe 'SpamDetectionData.txt' te prikazati prva 3 podatka kako bi se upoznali sa formatom skupa podataka. Koje su kolone u ovom skupu podataka?

```
1 import pandas as pd
2 data = pd.read_csv("SpamDetectionData.txt")
3 data.head(3)
4
```

	Label	Message
0	Spam	>But could then once pomp to nor that glee g
1	Spam	His honeyed and land vile are so and native
2	Spam	Tear womans his was by had tis her eremites

b) Iz skupa podataka izdvojiti X i y pri čemu je X skup poruka, a y pridružene labele. Zatim ukloniti iz poruka html tagove i s obzirom da se oni nalaze u svakoj poruci. Koliko slova ima prva, a koliko druga rečenica iz skupa podataka?

```
1 import re as re #za koristenje regexa
 3 def ukloni_tagove(string):
 4 rez=re.sub("<.*?>","", string)
   #rez=re.sub("<\p>","",string)
 6
   return rez
 7
8 y=data.pop('Label') #izdvajanje kolone sa labelama
9 data['Message']=data['Message'].apply(lambda poruka: ukloni tagove(poruka))
10 X=data
11 print("Poruke: ",X)
12 print("Labele: ",y)
    Poruke:
                                                              Message
       But could then once pomp to nor that glee glor...
          His honeyed and land vile are so and native fr...
          Tear womans his was by had tis her eremites th...
     3
          The that and land. Cell shun blazon passion un...
    4
          Sing aught through partings things was sacred ...
     . . .
     2095 Distant pondered me sought so there perched me...
    2096 Relief flee not and. Oh will shamed mine by wh...
          Gloated just the shrieked lost morrow in my bo...
    2097
    2098 Aye girls had plain the deem to a. At monastic...
    2099 Above nevermore nothing no and chamber soul su...
    [2100 rows x 1 columns]
    Labele: 0
                     Spam
    1
            Spam
    2
            Spam
     3
            Spam
            Spam
            . . .
    2095
            Ham
    2096
            Spam
    2097
            Ham
    2098
            Spam
    2099
            Ham
    Name: Label, Length: 2100, dtype: object
```

c) Podijeliti skup podataka na dio za treniranje i testiranje pri čemu 10% ukupnog skupa se treba uzeti kao testni set;

```
1 from sklearn.model_selection import train_test_split
2
3 X_train, X_test, Y_train, Y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.10, random_state=42)
```

d) Izvršiti tokenizaciju teksta korištenjem Tokenizer objekta kao što je opisano u vježbi. Vokabular generisati na osnovu trening podataka. Nakon toga, na osnovu generisanog rječnika pretvoriti sve

poruke (i iz trening i test skupa) iz teksta u niz cijelih brojeva. Koje su tri najčešće riječi u tekstu? Kako izgleda prva rečenica iz trening skupa podataka, a kako izgleda formirani niz cijelih brojeva za nju?

```
1 from keras.preprocessing.text import Tokenizer
2
3 tokenizer = Tokenizer()
4 tokenizer.fit_on_texts(X_train['Message'])
5 train_data_seq = tokenizer.texts_to_sequences(X_train['Message'])
6 test_data_seq = tokenizer.texts_to_sequences(X_test['Message'])
7 print(tokenizer.word_index) # Ispisuje generisani rjecnik
8 print(tokenizer.word_counts) #Ispisuje broj ponavljanja svake od rijeci u tekstu
9 print(X_train.iloc[0,0])
10 print(train_data_seq[0])
11

{'the': 1, 'and': 2, 'of': 3, 'i': 4, 'a': 5, 'to': 6, 'my': 7, 'that': 8, 'he': 9, 'hi
    OrderedDict([('fluttered', 336), ('dreary', 332), ('a', 8588), ('the', 23009), ('of', 1
    Fluttered dreary a the of yore stock and curious we many wore the the radiant bust tapp
    [325, 372, 5, 1, 3, 113, 244, 2, 651, 217, 103, 404, 1, 1, 126, 52, 65, 233, 12, 1, 474
```

e) Kao što smo se mogli uvjeriti u zadatku b), nemaju sve rečenice istu dužinu. To se može riješiti vektorizacijom. Definisati funkcije vectorize_sequences(sequences, dimension) i vectorize_labels(labels). Prva funkcija treba da vrši vektorizaciju ulaznih podataka i prima kao prvi parametar nizove cijelih brojeva koji su rezultat prethodnog podzadatka. Kao drugi parametar treba da prima broj na koju dužinu treba vektorizovati te nizove. Druga funkcija, vectorize_labels, treba da vrši vektorizaciju labela pri čemu labeli 'spam' dodijeliti vrijednost 1, a klasi 'ham' vrijednost 0. Pozvati ove funkcije nad vrijednostima dobijenim pod c) pri čemu vektorizaciju ulaznih podataka vršiti na vektore od 4000 elemenata;

```
1 import numpy as np
 2
 3 def vectorize_sequences(sequences, dimension=4000):
 4 results = np.zeros((len(sequences), dimension))
   for i, sequence in enumerate(sequences):
 6
      results[i, sequence] = 1.
 7
    return results
 9 def vectorize labels(labels):
   results = np.zeros(len(labels))
10
11
    for i, label in enumerate(labels):
      if (label.lower() == 'spam'):
12
13
        results[i]=1
14
    return results
```

```
15
16 #sequences je lista
17 x train=vectorize sequences(train data seq)
18 x test=vectorize_sequences(test_data_seq)
19 y_train=vectorize_labels(Y_train)
20 y test=vectorize labels(Y test)
21 print(x train)
22 print(y_train)
23
     [[0. 1. 1. ... 0. 0. 0.]
     [0. 1. 1. ... 0. 0. 0.]
     [0. 1. 1. ... 0. 0. 0.]
      . . .
      [0. 1. 1. ... 0. 0. 0.]
      [0. 1. 1. ... 0. 0. 0.]
     [0. 1. 1. ... 0. 0. 0.]]
     [0. 1. 1. ... 0. 0. 1.]
```

f) Definisati sekvencijalni Keras model koji prima ulaz oblika (4000,). Prva dva skrivena sloja trebaju biti Dense i imati 8 neurona sa aktivacijskom funkcijom relu. Izlazni sloj treba imati jedan neuron i imati sigmoid aktivacijsku funkciju;

```
1 from keras import models
2 from keras import layers
3 model = models.Sequential()
4 model.add(layers.Dense(8, activation='relu', input_shape=(4000,)))
5 model.add(layers.Dense(8, activation='relu'))
6 model.add(layers.Dense(1, activation='sigmoid'))
7
```

g) Kompajlirati model tako da koristi rmsprop optimizator, za funkciju gubitka koristiti binary_crossentropy, te accuracy kao metriku;

```
1 model.compile(optimizer='rmsprop',loss='binary_crossentropy',metrics=['accuracy'])
```

h) Istrenirati model na 5 epoha sa veličinom batcha od 128. 30% skupa za treniranje koristiti za validaciju. Kolika je postignuta tačnost i vrijednost funkcije gubitka? Grafički prikazati;

```
1 import numpy as np
2 import matplotlib.pyplot as plt
3 import math
4
5 history = model.fit(x_train, y_train, epochs=5, batch_size=128, validation_split=0.3)
6 acc = history.history['accuracy']
```

```
7 loss values = history.history['loss']
8 val loss values = history.history['val loss']
9 \text{ epochs} = \text{range}(1, \text{len(acc)} + 1)
10 plt.plot(epochs, loss values, 'bo', label='Training loss')
11 plt.plot(epochs, val_loss_values, 'b', label='Validation loss')
12 plt.title('Training and validation loss')
13 plt.xlabel('Epochs')
14 plt.ylabel('Loss')
15 plt.legend()
16 plt.show()
17 plt.clf()
18 acc values = history.history['accuracy']
19 val acc values = history.history['val accuracy']
20 plt.plot(epochs, acc_values, 'bo', label='Training acc')
21 plt.plot(epochs, val_acc_values, 'b', label='Validation acc')
22 plt.title('Training and validation accuracy')
23 plt.xlabel('Epochs')
24 plt.ylabel('Loss')
25 plt.legend()
```

i) Izvršiti evaluaciju modela nad testnim skupom podataka. Kolika je tačnost nad ovim skupom?

j) Definišite proizvoljnu poruku, pomoću tokenizera formirajte niz cijelih brojeva, vektorizujte ga i provjerite da li model ispravno klasificira tu poruku.

```
1 string=["Danas nam je divan dan, divan dan, divan dan."]
2 test_seq = tokenizer.texts_to_sequences(string)
3 vectorize_test_seq=vectorize_sequences(test_seq)
4 model.predict(vectorize_test_seq)
5 ynew=model.predict(vectorize_test_seq)
6 for i in range(len(vectorize_test_seq)):
7  print("X=%s, Predicted=%s" % (vectorize_test_seq[i], ynew[i]))
8

X=[0. 0. 0. ... 0. 0. 0.], Predicted=[0.5184463]
```

Zadatak 2 - Višeklasna klasifikacija - klasificiranje Stackoverflow pitanja

```
10 10 20 20 00 00 40 40 00
```

a) Učitati 'stackoverflow.csv' skup podataka iz priloga vježbe i prikazati posljednja tri podatka;

```
1 stackoverflow=pd.read_csv("stackoverflow.csv")
2 stackoverflow.tail(3)
3
```

```
post tags
```

b) Izdvojiti iz skupa podataka X i y, odnosno skup pitanja i skup odgovarajučih labela respektivno. Koliko ima jedinstvenih labela, odnosno iz koliko programskih jezika se nalaze pitanja u skupu podataka? Koji su to programski jezici?

```
1 y=stackoverflow.pop('tags')
2 X=stackoverflow
3 n = len(pd.unique(y))
4 print(n)
5 print(pd.unique(y))
6

4
['java' 'javascript' 'c#' 'python']
```

c) Izvršiti one-hot enkodiranje labela - prvo tekstualne labele mapirati u cijeli broj pomoću LabelEncoder objekta iz sklearn.preprocessing modula. Izvršiti one-hot enkodiranje labela korištenjem to_categorical funkcije iz keras.utils modula. Ispisati dobijeni niz labela;

```
1 from sklearn.preprocessing import LabelEncoder
2 from tensorflow.keras.utils import to_categorical
3 e = LabelEncoder()
4 y=le.fit_transform(y)
5 y = to_categorical(y)
6 print(y)

    [[0. 1. 0. 0.]
        [0. 0. 1. 0.]
        [1. 0. 0. 0.]
        [0. 1. 0. 0.]
        [0. 1. 0. 0.]
        [0. 1. 0. 0.]
        [0. 1. 0. 0.]
```

d) Podijeliti skup podataka na dio za treniranje i testiranje pri čemu 10% ukupnog skupa se treba uzeti kao testni set;

```
1 from sklearn.model_selection import train_test_split
2
3 X_train, X_test, Y_train, Y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.1055, random_state=1
```

e) Tokenizirati i vektorizovati tekst (pitanja) slično kao u prethodnom zadatku. Prilikom tokenizacije uzimati u obzir samo 500 najčešćih riječi (ovo se može definisati pri samom formiranju Tokenizer

objekta pomoću jednog od parametara). Prema ovome prilagoditi i parametar dimensions pri vektorizaciji;

```
1 tokenizer = Tokenizer(num_words=500)
2 tokenizer.fit_on_texts(X_train['post'])
3 train_data_seq = tokenizer.texts_to_sequences(X_train['post'])
4 test_data_seq = tokenizer.texts_to_sequences(X_test['post'])
5 print(tokenizer.word_index)# Ispisuje generisani rjecnik
6 print(len(tokenizer.word_counts))#Ispisuje broj ponavljanja svake od rijeci u teks
7 x_train_vectorized=vectorize_sequences(train_data_seq,500)
8 x_test_vectorized=vectorize_sequences(test_data_seq,500)

{'the': 1, 'code': 2, 'i': 3, 'to': 4, 'a': 5, '\r': 6, 'pre': 7, 'in': 8, 'gt': 9, 'is 17357
```

f) Definisati sekvencijalni Keras model sa 3 Dense sloja. Prvi treba imati 32 neurona, drugi 8 neurona, a posljednji, koji je i izlazni treba imati onoliko neurona koliko ima klasa u ovom problemu. Aktivacijske funkcije prva dva sloja postaviti na relu, a posljednjeg sloja na softmax;

```
1 from keras import models
2 from keras import layers
3 model = models.Sequential()
4 model.add(layers.Dense(32, activation='relu', input_shape=(500,)))
5 model.add(layers.Dense(8, activation='relu'))
6 model.add(layers.Dense(4, activation='softmax'))
7
```

g) Kompajlirati model tako da se koristi adam optimizator, categorical_crossentropy funkcija gubitka i accuracy metrika. Prikazati sažetak (eng. summary) modela;

```
1 model.compile(optimizer='adam',loss='sparse_categorical_crossentropy',metrics=['accuracy']
2 model.summary()
3
```

Model: "sequential_11"

Layer (type)	Output Shape	Param #
dense_33 (Dense)	(None, 32)	16032
dense_34 (Dense)	(None, 8)	264
dense_35 (Dense)	(None, 4)	36

Total params: 16,332 Trainable params: 16,332 Non-trainable params: 0

h) Istrenirati model na 8 epoha sa veličinom batcha 8. Izdvojiti 25% trening skupa da se koristi za validaciju. Kolika je postignuta tačnost modela I kolika je vrijednost funkcije gubitka? Grafički prikazati;

```
1 history = model.fit(x_train_vectorized, y_train, epochs=8, batch_size=8, validation_split=
2 acc = history.history['accuracy']
3 loss_values = history.history['loss']
4 val_loss_values = history.history['val_loss']
5 epochs = range(1, len(acc) + 1)
6 plt.plot(epochs, loss_values, 'bo', label='Training loss')
7 plt.plot(epochs, val_loss_values, 'b', label='Validation loss')
8 plt.title('Training and validation loss')
9 plt.xlabel('Epochs')
10 plt.ylabel('Loss')
11 plt.legend()
12 plt.show()
13
14
15
```

i) Izvršiti evaluaciju modela nad testnim skupom. Kolika je tačnost nad ovim skupom?

